

ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ІННОВАЦІЙНО-АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ: АНАЛІЗУВАННЯ ВЗАЄМИН

Кучеренко К.А.

Одеський національний політехнічний університет

Інноваційна економіка – це економіка, заснована на знаннях, інноваціях, на сприйнятті нових ідей, нових машин, систем і технологій, на готовності до практичної реалізації їх у різних сферах людської діяльності. Особливу роль у цій економіці відіграють знання та інновації, насамперед наукові знання [1]. Суттю інноваційної діяльності підприємства завжди є забезпечення створення та поширення інновацій, які характеризуються нововведеннями у всіх галузях та напрямках розвитку: технічному, технологічному, управлінському, соціальному та екологічному.

Інноваційна діяльність постійно супроводжується певними ризиками, що можуть негативно впливати на економічну безпеку підприємства.

Загрози в інноваційній діяльності можна об'єднати за двома групами [2-7]:

- перша група охоплює загрози, що виникають в процесі забезпечення інноваційної діяльності, а саме:
 - а) загрози незабезпечення інноваційного проекту достатнім рівнем фінансування або нездобуття коштів, необхідних для його розробки;
 - б) бюджет проекту може виявитися дефіцитним унаслідок ліквідації, банкрутства або накладення арешту на майно кредиторів;
 - в) загрози, пов'язані з недостатнім рівнем кадрового та техніко-технологічного забезпечення інноваційних процесів;
- друга група охоплює загрози, що виникають в процесі організації інноваційної діяльності (загрози невиконання господарських угод), як:
 - а) відмова партнера від укладення договору після проведення переговорів;
 - б) укладення угод з неплатоспроможними партнерами;
 - в) невиконання партнерами договірних зобов'язань у встановлений термін;
 - г) забруднення довкілля та спричинення збитку;
 - д) відтік конфіденційної інформації;
 - е) неправильний вибір ринків збуту, неповна/недостовірна інформація про конкурентів;
 - ж) поява на ринку виробників з інших галузей, що пропонують однотипні, здатні задовольнити попит споживачів.

Водночас, інновації охоплюють усі складові безпеки інноваційно-активного підприємства, посилюючи її зв'язок із інноваційною діяльністю такого підприємства. Тобто, інноваційний процес пов'язаний з ініціацією, плануванням, розробкою, створенням, впровадженням, освоєнням, та поширенням інновацій у всіх напрямках економічного розвитку – інноваційна безпека є визначальним показником забезпечення безпеки такого процесу на всіх його етапах, як для об'єктів так і для суб'єктів інноваційного процесу.

В контексті економічної безпеки підприємства варто виділити наслідки інновацій:

- постійна диверсифікація виробництва, що є наслідком кількісного й якісного оновлення продукції (розширення асортименту, підвищення якості, виробництво принципово нової продукції);
- освоєння нових і розширення меж існуючих ринків завдяки комплексу інновацій;
- підвищення ефективності виробництва шляхом впровадження новітніх досягнень науково-технічного прогресу (нові види матеріалів, економія ресурсів, зменшення виробничих втрат, сучасні методи організації виробництва тощо);
- удосконалення управління з допомогою застосування прогресивних методів організації праці, фінансування, кадрового навчання, інвестування, капіталізації тощо.

Як висновок можна зазначити, що інноваційна безпека є невід'ємною складовою економічної безпеки підприємства що забезпечує його збалансований активний інноваційний розвиток підприємства. А інноваційна діяльність охоплює усі аспекти, що формують економічну безпеку підприємства та сприяє її комплексному забезпеченню.

Література

11. Кириченко О. С. Забезпечення економічної безпеки підприємств на основі проактивного інноваційного розвитку / О. С. Кириченко // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2012. – № 15. – С. 132-142.
12. Кравченко В. О. Інноваційний розвиток як основа економічної безпеки підприємства / В. О. Кравченко // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2013. - № 26 (205). – С. 122-131.
13. Шкарлет С. М. Економічна безпека підприємства: інноваційний аспект: монографія / С. М. Шкарлет. – К. : Книжк. вид-во НАУ, 2007. – 415 с.
14. Кукурудза И. И. Инновационная составляющая экономической безопасности / И. И. Кукурудза // Вісник економічної науки України. – 2008. — №2. – С.93-97.
15. Філіппова С.В. Аналітичні інструменти системи економічної безпеки суб'єктів господарювання: монографія / С.В. Філіппова, С.А. Нізяєва – Донецьк: Вид-во «Ноулдж» (донецьке відділення), 2012. – 179 с.
16. Волощук Л. О. Інноваційний розвиток та економічна безпека промислових підприємств: проблеми комплексного управління [Текст] : монографія / Л. О. Волощук ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Апрель, 2015. – 395 с.
17. Россошанська О. В. Інноваційна активність працівників як чинник економічної безпеки інноваційних проектно-орієнтованих підприємств / О. В. Россошанська // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2013. – № 25(1). – С. 169-178. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/есмері_2013_25\(1\)_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/есмері_2013_25(1)_21).
18. Концептуальні засади управління економічно-безпечним інноваційним розвитком промислового підприємства та формування його аналітичних інструментів [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 1 (17). – С. 234-241. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n1.html>
19. Система формування і забезпечення економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / С.В. Філіппова, О.С. Дашковський // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 2 (3). –С. 17-21. – Режим доступу до журн.: <http://www.economics.opu.ua/n3.html>.
20. Економічна безпека та інноваційний розвиток промислового підприємства: сутність та взаємозв'язок як об'єктів управління [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 6 (16). – С. 217-223. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n6.html>